Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

23 ta’ Di?embru 2015 (*)

“Taxxa fuq il-valur mi?jud — Fatt taxxabbli u e?i?ibbiltà — Trasport bl-ajru — Biljett mixtri i?da mhux u?at — E?ekuzzjoni tas-servizz ta’ trasport — ?ru? tal-biljett — Mument tal-?las tat-taxxa”

Fil-Kaw?i mag?quda C?250/14 u C?289/14,

li g?andhom b?ala su??ett talbiet g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Conseil d’État (kunsill tal-Istat, Franza), permezz ta’ de?i?jonijiet tal-21 ta’ Mejju 2014, li waslu fil-Qorti tal-?ustizzja fis-26 ta’ Mejju 2014 u fit-12 ta’ ?unju 2014, rispettivament, fil-pro?eduri

Air France-KLM, li qabel kienet Air France (C?250/14),

Hop!-Brit Air SAS, li qabel kienet Brit Air (C?289/14)

vs

Ministère des Finances et des Comptes publics,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn A. Tizzano, Vi?i President tal-Qorti tal-?ustizzja, li qed ja?ixxi b?ala President tal-Ewwel Awla, F. Biltgen, A. Borg Barthet (Relatur), E. Levits u S. Rodin, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Air France-KLM, li qabel kienet Air France, u Hop!-Brit Air SAS, li qabel kienet Brit Air, minn A. Beetschen, avukat,

– g?all-Gvern Fran?i?, minn D. Colas, J.? S. Pilczer u S. Ghiandoni, b?ala a?enti,

– g?all-Irlanda, minn E. Creedon, J. Quaney u A. Joyce, b?ala a?enti, assistiti minn A. Keirse, BL,

– g?all-Gvern Grieg, minn K. Nasopoulou u S. Lekkou, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes, R. Campos Laires u A. Cunha, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn C. Soulay u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talbiet g?al de?i?joni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 1999/59/KE, tas-17 ta' ?unju 1999 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 324, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva"), u sussegwentement bid-Direttiva tal-Kunsill 2001/115/KE, tal-20 ta' Di?embru 2001 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 352, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva emendata").

2 Dawn it-talbiet tressqu fil-kuntest ta' kaw?i bejn, minn na?a, fl-ewwel kaw?a, Air France-KLM, li qabel kienet Air France, u, fit-tieni kaw?a, Hop!-Brit Air SAS, li qabel kienet Brit Air, u, min-na?a l-o?ra, il-Ministère des Finances et des Comptes publics (ministeru tal-finanzi u tal-kontijiet pubbli?i), dwar l-issu??ettar g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) ta' biljett ta' trasport mhux u?at u l-issu??ettar g?all-VAT tas-somom im?allsa minn kumpannija ta' trasport bl-ajru lil impri?a tal-istess natura b?ala korrispettiv g?all-bejg? ta' biljetti ta' trasport mhux u?ati.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Skont l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata:

"Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud:

1. il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali."

4 L-Artikolu 10 tas-Sitt Direttiva kien jipprovdi:

"1. (a) 'Fatt taxxabbli' tfisser fatt li permezz tieg?u il-kondizzjonijiet legali ne?essarji biex ikun hemm taxxa ji?u sodisfatti.

(b) Ikun hemm taxxa meta l-awtorità tat-taxxa ssir intitolata bil-li?i f'mument partikolari biex ti?bor it-taxxa mill-persuna su??etta li t?allasha, g?alkemm i?-?mien g?all-?las jista' jkun pospost.

2. Ikun hemm fatt taxxabbli u jkun hemm taxxa meta l-o??etti jitwasslu jew is-servizzi jing?ataw. [...]

I?da meta ?las isir akkont qabel ma l-o??etti jitwasslu jew is-servizzi jing?ataw, ikun hemm taxxa mal-wasla tal-?las u fuq l-ammont ri?evut.

Permezz ta' deroga mid-disposizzjonijiet ta' hawn fuq, Stati Membri jistg?u jipprovdu li jkun hemm taxxa g?al ?erti operazzjonijiet jew g?al ?erti kategoriji ta'persuni taxxabbli, jew:

– mhux iktar tard mill-?ru? tal-fattura jew tad-dokument li jservi b?ala fattura, jew

– mhux iktar tard minn meta jasal il-prezz, jew

– fejn fattura jew dokument li jservi b?ala fattura ma jin?ar?ux, jew jin?ar?u tard, f'perjodu spe?ifikat mid-data tal-fatt taxxabbli.

[...]"

5 Fl-ewwel u fit-tielet in?i?i tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva emendata, kien t?assar ir-riferiment g?ad-dokument li jservi b?ala fattura. G?alhekk din id-dispo?izzjoni baqg?et tag?mel riferiment biss g?all-?ru? tal-fattura.

6 L-Artikolu 11 tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata, dwar l-ammont taxxabbli, kien jipprovdi:

"A. Fit-territorju tal-pajji?

1. L-ammont taxxabbli g?andu jkun:

(a) fir-rigward ta' provvisti ta' o??etti u servizzi barra dawk msemmija f'(b), (?) u (d) isfel, dak kollox li jikkostitwixxi l-konsiderazzjoni li kien jew irid jinkiseb mill-fornitur mix-xerrej, il-klijenti jew it-tielet parti g?al dawn il-provvisti inklu?i s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tat-tali provvisti;

[...]"

Id-dritt Fran?i?

7 Skont l-Artikolu 256(I) tal-kodi?i ?enerali tat-taxxi (Code général des impôts) (iktar 'il quddiem is-"CGI"):

"Huma su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud il-provvisti ta' o??etti u ta' servizzi mag?mula bi ?las minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali."

8 Skont l-Artikolu 269 tas-CGI:

"1. Il-fatt taxxabbli jse??:

a) fil-mument meta jitwettqu l-kunsinna, l-akkwist intra-Komunitarju tal-o??ett jew il-provvista ta' servizzi;

[...]

2. It-taxxa g?andha tit?allas:

[...]

c) g?all-provvisti ta' servizzi, meta ji?u r?evuti l-?lasijiet akkont, il-prezz, ir-remunerazzjoni."

Il-kaw?i prin?ipali u d-domandi preliminari

Il-Kaw?a C?250/14

9 Air France-KLM, li fl-2004 ssu??ediet fit-titolu ta’ Air France, hija kumpannija stabbilita fi Franza li te?er?ita attività ta’ trasport bl-ajru. Fil-kuntest ta’ din l-attività, Air France-KLM twettaq servizzi ta’ trasport bl-ajru ta’ passi??ieri ?ewwa t-territorju Fran?i?. Peress li dawn it-titjiriet interni huwa su??etti g?all-VAT, il-biljetti tal-ajru relattivi g?al dawn tal-a??ar jinbieg?u bi prezzijiet li jinkludu din it-taxxa.

10 Mis-sena 1999, Air France ma baqg?etx t?allas lit-Te?or il-VAT mi?bura fuq il-prezz tal-bejg? tal-biljetti ma?ru?a li ma ntu?awx mill-passi??ieri tat-titjiriet interni tag?ha. Dawn huma, minn na?a, biljetti skaduti li ma jistg?ux ji?u skambjati, min?abba l-fatt li l-passi??ieri ma ppre?entawx ru?hom g?all-imbark, u, min-na?a l-o?ra, biljetti skaduti li jistg?u ji?u skambjati li ma ntu?awx fit-terminu ta’ validità tag?hom.

11 Wara verifika tal-kontijiet, l-amministrazzjoni fiskali qieset li s-somom relattivi g?al dawn il-“biljetti ma?ru?a u mhux u?ati” messhom ?ew su??etti g?all-VAT bir-rata mnaqqsa ta’ 5.5 % applikabbli g?as-servizzi interni ta’ trasport bl-ajru ta’ vja??aturi. Konsegwentement, hija nnotifikat lil Air France-KLM stimi addizzjonali tal-VAT li jirrigwardaw il-perijodu mill-1 ta’ April 2000 sal-31 ta’ Marzu 2003 fl-ammont ta’ EUR 4 066 607, flimkien ma’ interessi moratorji fl-ammont ta’ EUR 1 226 584.

12 B’de?i?joni tad-9 ta’ ?unju 2011, it-Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (qorti amministrattiva ta’ Cergy-Pontoise) ?a?ad it-talba mressqa minn Air France-KLM g?all-annullament ta’ dawn l-istimi addizzjonali tal-VAT. B’sentenza tat-13 ta’ Novembru 2012, il-Cour administrative d’appel de Versailles (qorti amministrattiva tal-appell ta’ Versailles) ikkonfermat din id-de?i?joni u kkunsidrat li, skont id-dispo?izzjonijiet tal-Artikoli 256 u 269 tas-CGI, moqrija flimkien mal-Artikolu 1234 tal-kodi?i ?ivili (Code civil), is-somom mi?muma wara n-nuqqas ta’ e?ekuzzjoni definittiva tas-servizz ta’ trasport kellhom ikunu su??etti g?all-VAT. Air France-KLM ippre?entat appell ta’ kassazzjoni minn dik is-sentenza.

13 Peress li l-Conseil d’État kellu dubji dwar l-issu??ettar g?all-VAT ta’ biljett ta’ trasport mhux u?at, huwa dde?ieda li jissospendi l-pro?eduri u jag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja:

“1) Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikoli 2(1) u 10(2) [tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-?ru? ta’ biljett jista’ ji?i pparagunat [assimilat] mal-e?ekuzzjoni effettiva tas-servizz ta’ trasport u li s-somom mi?muma minn kumpannija tal-ajru, meta d-detentur tal-biljett tal-ajru ma jkunx u?a l-biljett tieg?u, liema biljett ikun skada, huma su??etti g?all-VAT?

2) F’dan il-ka?, it-taxxa mi?bura g?andha tit?allas lit-Te?or minn meta ji?i r?evut il-?las tal-prezz, minkejja li l-vja?? jista’ ma jse??x min?abba l-klijent?”

Il-Kaw?a C?289/14

14 Mid-de?i?joni tar-rinviju fil-Kaw?a C?289/14 jirri?ulta li Brit Air, li saret Hop!-Brit Air SAS, kienet twettaq servizzi ta’ trasport bl-ajru ta’ passi??ieri, fil-kuntest ta’ ftehim ta’ kon?essjoni konklu? ma’ Air France-KLM. Din tal-a??ar kienet responsabbli g?all-kummer?jalizzazzjoni u g?all-?estjoni tal-bejg? tal-biljetti g?al-linji operati minn Brit Air permezz ta’ kon?essjoni.

15 Air France-KLM kienet ti?bor il-prezz tal-biljetti u sussegwentement kienet tg?addih lil Brit Air fir-rigward ta’ kull passi??ier ittrasportat. Fir-rigward tal-biljetti mibjug?a i?da mhux u?ati, min?abba l-assenza tal-passi??ier fil-mument tal-imbark jew l-iskadenza tal-validità tal-biljett, Air France-KLM kienet t?allas lil Brit Air kumpens annwali b’rata fissa kkalkolat b?ala per?entwali (2

%) tad-d?ul mill-bejg? annwali (inklu?a l-VAT) imwettaq fuq il-linji operati permezz ta' kon?essjoni. Brit Air ma kinitx tissu??etta din is-somma g?all-VAT.

16 Wara verifika tal-kontijiet ta' Brit Air, l-awtoritajiet fiskali nnotifikawlha, g?all-perijodu bejn l-1 ta' April 2001 u l-31 ta' Awwissu 2005, stimi addizzjonali tal-VAT li jirrigwardaw is-somom li jikkorrispondu g?all-biljetti mhux u?ati li hija kienet ir?eviet ming?and Air France.

17 B'de?i?joni tal-24 ta' ?unju 2010, it-Tribunal administratif de Montreuil (qorti amministrattiva ta' Montreuil) ?a?ad it-talba mressqa minn Brit Air g?all-annullament ta' dawn l-istimi addizzjonali tal-VAT. Brit Air appellat minn din is-sentenza quddiem il-Cour administrative d'appel de Versailles. Peress li s-sentenza mog?tija minn din tal-a??ar fit-13 ta' Novembru 2012 ikkonfermat id-de?i?joni appellata, Brit Air ippre?entat appell ta' kassazzjoni quddiem il-Conseil d'État.

18 Peress li l-Conseil d'État kellu dubji dwar l-issu??ettar g?all-VAT tas-somom im?allsa minn kumpannija ta' trasport bl-ajru lil impri?a tal-istess natura b?ala korrispettiv g?all-bejg? ta' biljetti ta' trasport mhux u?ati, huwa dde?ieda li jissospendi l-pro?eduri u jag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja:

"1) Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikoli 2(1) u 10(2) [tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li s-somma f'daqqa kkalkolata f'termini ta' per?entwal tad-d?ul mill-bejg? annwali mwettaq mil-linji ?estiti permezz ta' kon?essjoni u m?allsa lura minn kumpannija tal-ajru li ?ar?et g?an-nom ta' kumpannija tal-ajru o?ra, biljetti li fil-frattemp jiskadu tikkostitwixxi kumpens mhux taxxabbli m?allas lil din tal-a??ar, li jag?mel tajjeb g?ad-dannu li jag?ti lok g?al kumpens subit min?abba l-mobilizzazzjoni [inutli] minn din tal-a??ar tal-mezzi ta' trasport tag?ha jew somma li tikkorrispondi g?ad-d?ul minn biljetti ma?ru?a u li fil-frattemp ikunu skadew?

2) Fil-ka? li din is-somma titqies b?ala li tikkorrispondi g?all-prezz ta' biljetti ma?ru?a u skaduti, dawn id-dispo?izzjonijiet g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-?ru? tal-biljett jista' ji?i assimilat mal-e?ekuzzjoni effettiva tas-servizz tat-trasport u li s-somom mi?muma minn kumpannija tal-ajru meta l-proprjetarju tal-biljett tal-ajru ma jkunx u?a l-biljett tieg?u u meta dan tal-a??ar ikun skada huma su??etti g?all-VAT?

3) F'dan il-ka?, it-taxxa mi?bura g?andha tit?allas lura lit-Te?or minn Air France jew minn Brit Air mal-?bir tal-prezz, anki meta l-vja?? ma jistax jitwettaq min?abba l-klijent?"

19 Permezz ta' de?i?joni tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja tal-10 ta' Lulju 2014, il-Kaw?i C?250/14 u C?289/14 ing?aqdu g?all-finijiet tal-pro?edura bil-miktub u orali, kif ukoll tas-sentenza.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda mag?mula fil-Kaw?a C?250/14 u fuq it-tieni domanda mag?mula fil-Kaw?a C?289/14

20 Permezz tal-ewwel domanda mag?mula fil-Kaw?a C?250/14 u tat-tieni domanda mag?mula fil-Kaw?a C?289/14, il-qorti tar-rinviju tixtieq issir taf jekk l-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li l-?ru? ta' biljetti minn kumpannija tal-ajru huwa su??ett g?all-VAT, meta dawn il-biljetti ma jkunux intu?aw mill-passi??ieri u meta dawn tal-a??ar ma jistg?ux jiksbu r-rimbors tag?hom.

21 G?andu jitfakkar li, skont l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata, "[d]awn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti [g?all-VAT:] il-provvista ta' [...] servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali".

22 Skont ?urisprudenza stabbilita, provvista ta' servizzi ssir "bi ?las", fis-sens ta' din id-

dispo?izzjoni, biss jekk bejn il-fornitur u l-benefi?jarju te?isti relazzjoni ?uridika li matulha ji?u skambjati prestazzjonijiet re?ipro?i, fejn ir-remunerazzjoni li jir?ievi l-fornitur tikkostitwixxi l-valur ekwivalenti effettiv tas-servizz ipprovdut lill-benefi?jarju (sentenza Tolsma, C?16/93, EU:C:1994:80, punt 14).

23 Dan ikun il-ka? jekk te?isti rabta diretta bejn is-servizz mog?ti u l-valur ekwivalenti r?evut, billi s-somom im?allsa jikkostitwixxu korrispettiv effettiv g?al servizz identifikabbli pprovdut fil-kuntest ta' tali relazzjoni ?uridika (sentenza Société thermale d'Eugénie-les-Bains, C?277/05, EU:C:2007:440, punt 19 u l-?urisprudenza ??itata).

24 Barra minn hekk, mill-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata jirri?ulta li l-fatt li jag?ti lok g?at-taxxa prevista fl-Artikolu 2(1) ta' dawn id-direttivi jse?? biss fil-mument meta titwettaq il-provvista ta' servizzi.

25 Minn dawn l-elementi jirri?ulta li provvista ta' servizzi, b?at-trasport bl-ajru ta' passi??ier, hija su??etta g?all-VAT meta, minn na?a, is-somma m?allsa minn passi??ier lil kumpannija tal-ajru, fil-kuntest tar-relazzjoni ?uridika li sse?? permezz tal-kuntratt ta' trasport, tkun marbuta direttament ma' servizz identifikabbli li hija tikkostitwixxi r-remunerazzjoni g?alih u, min-na?a l-o?ra, meta jitwettaq l-imsemmi servizz.

26 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja spe?ifikat li s-servizzi li l-provvista tag?hom tikkorrispondi g?all-e?ekuzzjoni tal-obbligi li jirri?ultaw minn kuntratt ta' trasport bl-ajru ta' persuni huma r-re?istrazzjoni u l-imbark tal-passi??ieri u l-fatt li dawn tal-a??ar jintlaqg?u abbord l-ajruplan fil-post tat-tlug? miftiehem fil-kuntratt ta' trasport inkwistjoni, it-tluq tal-ajruplan fil-?in previst, it-trasport tal-passi??ieri u tal-bagalji tag?hom mill-post tat-tluq g?all-post tal-wasla, il-?arsien tal-passi??ieri matul it-titjira, u fl-a??ar nett, l-i?bark tag?hom, ta?t kundizzjonijiet ta' sigurtà, fil-post tal-in?ul u fil-?in miftiehma f'dan il-kuntratt (ara s-sentenza Rehder, C?204/08, EU:C:2009:439, punt 40).

27 Madankollu, it-twettiq ta' dawn is-servizzi huwa possibbli biss bil-kundizzjoni li l-passi??ier tal-kumpannija tal-ajru jippre?enta ru?u fid-data u fil-post tal-imbark previsti, fejn l-imsemmija kumpannija tirri?ervalu d-dritt li jibbenefika minn dawn is-servizzi sal-?in tal-imbark fi?-?irkustanzi spe?ifikati mill-kuntratt ta' trasport konklu? max-xiri tal-biljett.

28 G?alhekk, il-valur ekwivalenti tal-prezz im?allas max-xiri tal-biljett jikkonsisti fid-dritt li jislet minnu l-passi??ier li jibbenefika mill-e?ekuzzjoni tal-obbligi li jirri?ultaw mill-kuntratt ta' trasport, indipendentement minn jekk il-passi??ier jimplementax dan id-dritt, billi l-kumpannija tal-ajru twettaq is-servizz meta tqieg?ed lill-passi??ier f'po?izzjoni li jibbenefika minn dawn is-servizzi.

29 B'dan il-mod, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ma jistg?ux isostnu li l-prezz im?allas mill-passi??ier li ma jitfa??ax u mi?mum mill-kumpannija jikkostitwixxi kumpens kuntrattwali li, min?abba li jfittex li jirrimedja dannu m?arrab mill-kumpannija, ma huwiex su??ett g?all-VAT.

30 Fil-fatt, l-ewwel nett, tali interpretazzjoni tbiddel in-natura tal-korrispettiv im?allas mill-passi??ier, li jsir kumpens kuntrattwali meta dan tal-a??ar ma jkunx u?a s-servizz identifikabbli propost mill-kumpannija tal-ajru.

31 Issa l-kun?ett ta' "provvista ta' [...] servizzi", fis-sens tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata, g?andu ji?i interpretat indipendentement mill-g?anijiet u mir-ri?ultati tat-tran?azzjonijiet ikkon?ernati u ming?ajr ma l-amministrazzjoni fiskali tkun obbligata twettaq investigazzjonijiet sabiex tiddetermina l-intenzjoni tal-persuna taxxabbli, fid-dawl tan-natura o??ettiva tieg?u (ara s-sentenza Newey, C?653/11, EU:C:2013:409, punt 41 u l-?urisprudenza ??itata).

32 It-tieni nett, tali bidla fil-klassifikazzjoni tal-prezz im?allas mill-passi??ier g?all-biljett skont jekk dan tal-a??ar jippre?entax ru?u jew le g?all-imbark twassal g?al diver?enza bejn l-ammont tad-dannu allegat mill-kumpannija tal-ajru min?abba l-assenza tal-passi??ier li ma jitfa??ax u l-ammont im?allas max-xiri tal-biljett. G?alhekk, fil-ka? fejn il-passi??ier jippre?enta ru?u g?all-imbark, l-ammont tas-servizz jikkorrispondi g?all-prezz tal-biljett bl-esklu?joni tal-VAT filwaqt li l-ammont tal-kumpens allegat mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jkun jikkorrispondi g?al dan il-prezz flimkien mal-ammont tal-VAT li kellha tit?allas. Issa ma je?isti ebda element li ji??ustifika li l-ammont tal-kumpens ikun og?la mill-prezz im?allas mill-passi??ier.

33 It-tielet nett, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali lanqas ma jistg?u jibba?aw ru?hom fuq il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar in-nuqqas ta’ ssu??ettar g?all-VAT tas-somom im?allsa b?ala kapparra. Fil-fatt, fil-ka? tal-kaw?i prin?ipali, minn na?a, il-prezz im?allas mill-passi??ier li ma jitfa??ax jikkorrispondi g?all-prezz kollu li g?andu jit?allas. Min-na?a l-o?ra, meta l-passi??ier ikun ?allas il-prezz tal-biljett u l-kumpannija tal-ajru tikkonferma li post huwa rri?ervat g?alih, il-bejg? huwa ferm u definittiv. Barra minn hekk, g?andu ji?i osservat li l-kumpanniji tal-ajru jirri?ervaw id-dritt li jbig?u mill-?did is-servizz mhux u?at lil passi??ier ie?or, ming?ajr ma jkunu obbligati jirrimborsaw il-prezz tieg?u lill-passi??ier inizjali. Minn dan jirri?ulta li, fl-assenza ta’ dannu, l-g?oti ta’ kumpens ma huwiex i??ustifikat.

34 G?alhekk g?andu ji?i kkonstatat li l-ammont mi?mum mill-kumpanniji tal-ajru ma jfittixx li jikkumpensa dannu li huma jkunu ?arrbu min?abba li passi??ier ma jitfa??ax, i?da jikkostitwixxi remunerazzjoni, u dan anki jekk il-passi??ier ma jkunx ibbenefika mit-trasport.

35 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel domanda fil-Kaw?a C?250/14 u g?at-tieni domanda fil-Kaw?a C?289/14 g?andha tkun li l-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-?ru? ta’ biljetti minn kumpannija tal-ajru huwa su??ett g?all-VAT, meta l-biljetti ma?ru?a ma jkunux intu?aw mill-passi??ieri u meta dawn tal-a??ar ma jistg?ux jiksbu r-rimbors tag?hom.

Fuq it-tieni domanda mag?mula fil-Kaw?a C?250/14 u t-tielet domanda mag?mula fil-Kaw?a C?289/14

36 Permezz tat-tieni domanda mag?mula fil-Kaw?a C?250/14 u tat-tielet domanda mag?mula fil-Kaw?a C?289/14, il-qorti tar-rinviju tistaqsi essenzjalment jekk l-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li l-VAT im?allsa fil-mument tax-xiri tal-biljett tal-ajru mill-passi??ier li ma jkunx u?ah issir dovuta fil-mument li ji?i r?evut il-prezz tal-biljett mill-kumpannija tal-ajru jew minn terz f’isimha.

37 G?andu jitfakkar li, skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata, ikun hemm fatt taxxabbli u t-taxxa ssir dovuta fil-mument meta titwettaq il-kunsinna tal-o??ett jew il-provvista ta’ servizzi.

38 Madankollu, fl-ewwel lok, it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata jipprevedi deroga minn din ir-regola fil-ka? li jsiru ?lasijiet akkont qabel ma titwettaq il-provvista ta’ servizzi. F’dan il-ka?, it-taxxa ssir dovuta fil-mument li ji?i r?evut il-?las u fuq l-ammont ir?evut (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Orfey Balgaria, C?549/11, EU:C:2012:832, punt 27, u d-digriet Sani treyd, C?153/12, EU:C:2013:201, punt 24).

39 Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li, sabiex il-VAT tkun dovuta ming?ajr ma jkun g?adu ?ie pprovdut is-servizz, huwa me?tie? u suffi?jenti li l-elementi kollha rilevanti tal-fatt taxxabbli, ji?ifieri tal-provvista futura tas-servizz, ikunu di?à mag?rufa u g?alhekk, b’mod partikolari, li, fil-mument tal-?las akkont, l-o??etti jew is-servizzi jkunu identifikati bi pre?i?joni (ara

s-sentenza Orfey Balgaria, C?549/11, EU:C:2012:832, punti 28 u 39, u d-digriet Sani treyd, C?153/12, EU:C:2013:201, punti 25 u 33).

40 G?andu ji?i kkonstatat li, fil-kaw?i prin?ipali, il-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata jistg?u jkunu ssodisfatti sakemm l-elementi tal-provvista futura tas-servizz ta' trasport ikunu di?à mag?rufa u identifikati bi pre?i?joni fil-mument tax-xiri tal-biljett.

41 In-natura s?i?a u mhux parzjali tal-?las tal-prezz ma tistax tqieg?ed tali interpretazzjoni fid-dubju (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Orfey Balgaria, C?549/11, EU:C:2012:832, punt 37; Efir, C?19/12, EU:C:2013:148, punt 39, u d-digriet Sani treyd, C?153/12, EU:C:2013:201, punt 32).

42 Fit-tieni lok, g?andu jitfakkar li, kif jirri?ulta mill-punti 27 *et seq* ta' din is-sentenza, fil-ka? ta' passi??ier li ma jitfa??ax, il-kumpannija tal-ajru li tbig? biljett ta' trasport tissodisfa l-obbligi kuntrattwali tag?ha meta tqieg?ed lill-passi??ier f'po?izzjoni li jinforza d-drittijiet tieg?u g?all-provvista tas-servizzi previsti mill-kuntratt ta' trasport.

43 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda fil-Kaw?a C?250/14 u g?at-tielet domanda fil-Kaw?a C?289/14 g?andha tkun li l-Artikolu 2(1) u l-ewwel u t-tieni subparagrafi tal-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-VAT im?allsa fil-mument tax-xiri tal-biljett tal-ajru mill-passi??ier li ma jkunx u?a l-biljett tieg?u ssir dovuta fil-mument li ji?i r?evut il-prezz tal-biljett, kemm jekk mill-kumpannija tal-ajru nfisha, kemm jekk minn terz li ja?ixxi f'ismu u fl-interess tieg?u, kif ukoll jekk minn terz li ja?ixxi f'ismu stess i?da fl-interess tal-kumpannija tal-ajru.

Fuq l-ewwel domanda fil-Kaw?a C?289/14

44 Permezz tal-ewwel domanda fil-Kaw?a C?289/14, il-qorti tar-rinviju tixtieq issir taf essenzjalment jekk l-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li, fil-ka? li terz jikkummer?jalizza l-biljetti ta' kumpannija tal-ajru fl-interess ta' din tal-a??ar fil-kuntest ta' ftehim ta' kon?essjoni u j?allasha, g?all-biljetti ma?ru?a u skaduti, somma b'rata fissa kkalkolata b?ala per?entwali tad-d?ul mill-bejg? annwali mwettaq fuq il-linji tal-ajru korrispondenti, l-imsemmija somma b'rata fissa tikkostitwixxi somma taxxabbli b?ala korrispettiv g?all-imsemmija biljetti.

45 G?andu ji?i kkonstatat li, skont l-Artikolu 21(1)(a) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata, il-persuna responsabbli g?all-?las tal-VAT dovuta fuq il-prezz tal-biljett mibjug? hija l-kumpannija tal-ajru li twettaq is-servizz ta' trasport.

46 Kif jirri?ulta mir-risposta mog?tija g?ad-domandi pre?edenti, il-prezz tal-biljett im?allas mill-passi??ier jikkostitwixxi l-korrispettiv g?as-servizz ta' trasport offert mill-kumpannija tal-ajru, u dan il-prezz huwa, b?ala tali, su??ett g?all-VAT. Barra minn hekk, din it-taxxa hija dovuta fil-mument li ji?i r?evut il-prezz tal-biljett, u dan anki jekk il-passi??ier ma jwettaqx it-titjira.

47 Jekk il-qorti tar-rinviju tqis li Air France-KLM kienet qed ta?ixxi f'isem u fl-interess ta' Brit Air fil-kummer?jalizzazzjoni tal-biljetti, kienet Brit Air li kellha t?allas il-VAT fuq il-biljetti. Min-na?a l-o?ra, jekk hija tqis li Air France-KLM kienet qed ta?ixxi f'isimha stess, i?da fl-interess ta' Brit Air, ise??u ?ew? tran?azzjonijiet wara xulxin, li madankollu ma jkollhom ebda influwenza fuq l-ammont finali tal-VAT, sa fejn l-ammonti jkunu identi?i, billi kull wa?da mill-kumpanniji jkollha tag?mel id-dikjarazzjoni tag?ha li tinkludi l-VAT mi?bura u ttrasferita.

48 F'dak li jirrigwarda s-somma b'rata fissa m?allsa minn Air France-KLM lil Brit Air g?all-biljetti mibjug?a li jkunu skadew, g?andu l-qabelxejn ji?i kkonstatat li, kuntrarjament g?al dak li ssostni

Brit Air, is-somma li din tal-a??ar kienet ti?bor ming?and Air France-KLM ma tistax titqies li tikkorrispondi g?al kumpens im?allas minn Air France-KLM g?al dannu m?arrab minn Brit Air.

49 F’dan ir-rigward, g?andu jitfakkar, f’dak li jirrigwarda l-imsemmija biljetti ma?ru?a u mhux u?ati, li l-kumpannija tal-ajru ma ??arrab ebda dannu li jirri?ulta mill-fatt li l-passi??ier li ma jitfa??ax ma jippre?entax ru?u g?all-imbark. Dan il-passi??ier i?allas il-prezz tas-servizz ta’ trasport fil-mument tax-xiri tal-biljett. Brit Air twettaq is-servizz li g?alih hija tkun ?iet inkarigata bis-sempli?i fatt li l-passi??ier ikollu d-dritt li jibbenefika mill-e?ekuzzjoni tal-obbligi li jirri?ultaw mill-kuntratt ta’ trasport bl-ajru ta’ persuni. L-assenza ta’ dritt g?ar-rimbors tal-prezz tal-biljett turi li l-kumpannija tal-ajru ma tkun ?arrbet ebda dannu.

50 Minn dan isegwi li l-prezz tal-biljett mi?mum mill-kumpannija ma jfittixx li jikkumpensa eventwali dannu m?arrab mill-kumpannija min?abba li klijent ma jitfa??ax, i?da jikkostitwixxi r-remunerazzjoni g?as-servizz ta’ trasport li l-kumpannija toffri lill-klijent, u dan anki jekk dan tal-a??ar ma ju?ax is-servizz.

51 F’dawn i?-?irkustanzi, is-somma b’rata fissa m?allsa minn Air France-KLM g?all-biljetti mibjug?a u li jkunu skadew, ikkalkolata b?ala per?entwali tad-d?ul mill-bejg? annwali mwettaq fuq il-linji tal-ajru korrispondenti, ma tistax titqies li kienet ?iet stabbilita bejn il-partijiet bil-g?an li tikkumpensa dannu m?arrab minn Brit Air. G?all-kuntrarju, jidher li din is-somma, li ?iet iffissata kuntrattwalment bejn il-partijiet, tikkorrispondi g?all-valur attribwit mi?-?ew? kumpanniji kkon?ernati lill-biljetti ma?ru?a bil-g?an li jing?ata servizz ta’ trasport u mhux u?ati mix-xerrejja. G?alhekk, is-somma b’rata fissa m?allsa minn Air France?KLM lil Brit Air hija r-remunerazzjoni li r?eviet din il-kumpannija tal-a??ar b?ala korrispettiv g?al biljetti li n?ar?u minn Air France-KLM fl-interess tag?ha, i?da li ma ntu?awx mix-xerrejja. G?alhekk te?isti rabta diretta bejn il-provvista ta’ servizzi mwettqa u r-remunerazzjoni r?evuta g?al din il-provvista.

52 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domanda mag?mula fil-Kaw?a C?289/14 g?andha tkun li l-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva u tas-Sitt Direttiva emendata g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, fil-ka? li terz jikkummer?jalizza l-biljetti ta’ kumpannija tal-ajru fl-interess ta’ din tal-a??ar fil-kuntest ta’ ftehim ta’ kon?essjoni u j?allasha, g?all-biljetti ma?ru?a u skaduti, somma b’rata fissa kkalkolata b?ala per?entwali tad-d?ul mill-bejg? annwali mwettaq fuq il-linji tal-ajru korrispondenti, din is-somma tikkostitwixxi somma taxxabbli b?ala korrispettiv g?all-imsemmija biljetti.

Fuq l-ispejje?

53 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **L-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 1999/59/KE, tas-17 ta’ ?unju 1999, u sussegwentement bid-Direttiva tal-Kunsill 2001/115/KE, tal-20 ta’ Di?embru 2001, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-?ru? ta’ biljetti minn kumpannija tal-ajru huwa su??ett g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud, meta l-biljetti ma?ru?a ma jkunux intu?aw mill-passi??ieri u meta dawn tal-a??ar ma jistg?ux jiksbu r-rimbors tag?hom.**

2) **L-Artikolu 2(1) u l-ewwel u t-tieni subparagrafi tal-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata bid-Direttiva 1999/59, u sussegwentement bid-Direttiva 2001/115, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li t-taxxa fuq il-valur mi?jud im?allsa fil-mument tax-xiri tal-biljett tal-ajru mill-passi??ier li ma jkunx u?a l-biljett tieg?u ssir dovuta fil-mument li ji?i r?evut il-prezz tal-biljett, kemm jekk mill-kumpannija tal-ajru nfisha, kemm jekk minn terz li ja?ixxi f'ismu u fl-interess tieg?u, kif ukoll jekk minn terz li ja?ixxi f'ismu stess i?da fl-interess tal-kumpannija tal-ajru.**

3) **L-Artikoli 2(1) u 10(2) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata bid-Direttiva 1999/59, u sussegwentement bid-Direttiva 2001/115, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, fil-ka? li terz jikkummer?jalizza l-biljetti ta' kumpannija tal-ajru fl-interess ta' din tal-a??ar fil-kuntest ta' ftehim ta' kon?essjoni u j?allasha, g?all-biljetti ma?ru?a u skaduti, somma b'rata fissa kkalkolata b?ala per?entwali tad-d?ul mill-bejg? annwali mwettaq fuq il-linji tal-ajru korrispondenti, din is-somma tikkostitwixxi somma taxxabbli b?ala korrispettiv g?all-imsemmija biljetti.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.